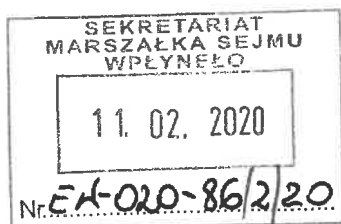

Warszawa, 11 luty 2020 r.
KL/54/28/AG/2020

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

W nawiązaniu do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (druk nr 210), uprzejmie przekazuję stanowisko Konfederacji Lewiatan i propozycję poprawek do ustawy.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

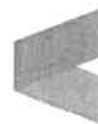
Pan Tomasz Latos - Przewodniczący Komisji Zdrowia

Pani Monika Wielchowska - Zastępca Przewodniczącego Komisji Zdrowia

Pan Rajmund Miller - Zastępca Przewodniczącego Komisji Zdrowia

Załącznik:

Stanowisko i propozycje poprawek Konfederacji Lewiatan, do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (druk nr 210).

**STANOWISKO I PROPOZYCJE POPRAWEK KONFEDERACJI LEWIATAN DO PROJEKTU USTAWY
O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW W ZWIĄZKU Z PROMOCJĄ PROZDROWOTNYCH WYBORÓW
KONSUMENTÓW (druk nr 210)**

W nawiązaniu do ww. projektu ustawy zwracamy się o odrzucenie projektu z uwagi na poważne wątpliwości i obawy co do niecelowości i nietrafności projektowanej ustawy. Projekt ww. ustawy spotkał się z masową krytyką wielu środowisk. Szczegóły tych stanowisk, i konkretnych propozycji legislacyjnych przekazywane były w trakcie prac legislacyjnych na bieżąco w trybie konsultacji społecznych do Ministra Zdrowia i Ministra Finansów. Uwagi zgłaszane były przez wszystkie organizacje branżowe i związkowe. Swoje negatywne stanowisko do projektu wydała również Rada Dialogu Społecznego.

W przypadku przyjęcia, przedmiotowego projektu ustawy może ona spowodować likwidację wielu polskich firm, tworzonych przez nich miejsc pracy, a także zubożenie i pogorszenie stanu zdrowia społeczeństwa. Obawiamy się również, że proponowane zmiany - wbrew intencjom ustawodawcy - wpłynęłyby negatywnie na zdrowie i bezpieczeństwo Polaków.

Przyjmując wskazany powyżej cel jakim jest promocja zdrowego stylu życia, wypada przyjąć, że przedmiotowy projekt nowelizacji powinien być okazją do rozpoczęcia dyskusji na temat skutecznej walki z opisywanym problemem, a nie nakładaniem nowych obciążeń podatkowych, których skuteczność nie jest potwierdzona.

W efekcie, mając na uwadze stawiany cel, a także przy zastosowaniu zasady racjonalnego prowadzenia projektu Ustawy, zgłaszamy wniosek o odrzucenie projektu w bieżącej treści i rozpoczęcie prac z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, mających na celu wypracowanie skutecznych narzędzi do promocji zdrowego stylu życia.

Propozycja podatku od napojów słodzonych w Polsce

Wprowadzenie takiego podatku byłoby rozwiązaniem szkodliwym dla wielu uczestników rynku, w tym m.in.:

- 1. przedsiębiorstw działających w Polsce** – z uwagi na m.in. obniżenie ich konkurencyjności na (i tak już) wysoce konkurencyjnym rynku spożywczym (zarówno producentów, jak i ich dostawców i usługodawców), co w konsekwencji doprowadzi do zwolnień pracowników tych firm.
- 2. budżetu Państwa** – z uwagi na zmniejszenie m.in. przychodu z eksportu żywności przedsiębiorstw płacących podatki w Polsce.
- 3. polskich rolników zajmujących się uprawą buraka cukrowego i cukrowni:**

Uprawa buraka cukrowego jest wciąż istotnym źródłem przychodów gospodarstw rolnych, szczególnie w regionach z glebami o wysokiej klasie bonitacyjnej, na których burak cukrowy jako wymagająca roślina rośnie najlepiej (I, II). Takie gleby występują np. w południowo – wschodniej Polsce (jeden z najbiedniejszych rejonów UE). Region ten znany jest z upraw buraka cukrowego oraz zlokalizowanych tam licznych cukrowni.

4. polskich konsumentów:

4.1. Planowany nowy podatek spowoduje kolejną falę wzrostu cen napoi, a co za tym idzie, również inflacji, która w tej branży sięga 7%.

Według badania sondażowego Omnibus, zrealizowanego przez IPSOS na zlecenie Polskiej Federacji Producentów Żywności w październiku 2019 r:

- większość Polaków (72,9%) jest przeciwna tzw. podatkowi cukrowemu oraz innym nowym podatkom mogącym wpłynąć na wzrost cen żywności,
- 77% osób o niższym statusie materialnym deklaruje, że w przypadku podwyższenia ceny żywności będzie szukała tańszych zamienników, nawet jeżeli będą one gorsze jakościowo.

Powyższe zostało potwierdzone w innych krajach, w których wprowadzono tego typu podatek (np. w Wielkiej Brytanii). Doświadczenie pokazuje, że nałożenie nowego opodatkowania i wzrost cen na produkty słodzone nie doprowadziło do spadku konsumpcji cukru. Konsumenci w Wielkiej Brytanii zaczęli wybierać produkty będące tańszymi, ale gorszej jakości zastępnikami lub produktami z innych kategorii zawierających cukier. Polskie przytaczane powyżej badania całkowicie potwierdzają, że w Polsce wystąpi taki sam efekt.

Wśród kolejnych argumentów o złym doborze proponowanych narzędzi należy wskazać, że:

1. Nie można jednoznacznie stwierdzić, że najczęściej występujące choroby cywilizacyjne są wynikiem wyłącznie spożycia cukru i produktów słodzonych.

Nadciśnienie, powikłania sercowo – naczyniowe w dużej mierze mogą wynikać z niskiej aktywności fizycznej, nadmiernego przyjmowania używek, czy z zaburzeń gospodarki lipidowej, która z kolei jest uzależniona nie tylko od diety, ale również uwarunkowań genetycznych. Istotny wpływ wykazuje także poziom stresu oraz niedostateczna ilość snu. Należy zatem ostrożnie podejść do próby eliminowania jakichkolwiek składników odżywczych, gdyż nie można przesądzić, iż zagwarantuje to osiągnięcie celu zdrowotnościowego. Każdy ze składników odżywczych jest pożądanym i nie ma możliwości całkowitej eliminacji ich z żywności i napojów, ponieważ nadają jej one smak i inne swoiste właściwości. To, na czym branża spożywcza i instytucje odpowiedzialne za zdrowie publiczne powinny się skupić to właściwa edukacja, a przede wszystkim promowanie diety o zbilansowanej wartości odżywczej i innych elementów zdrowego stylu życia.

LEWIATAN

2. W wielu krajach nawet borykających się z większym problemem otyłości nie wprowadzono fiskalnych obciążeń, stawiając przy tym na edukację i promocję zdrowej diety i aktywnego trybu życia. Niemcy wspierają aktywność stosując niskie stawki VAT na usługi fitness, a część wydatków na sport można odliczyć od podatku.

3. Podatek cukrowy nie jest powszechny.

3.1.

W Europie podatek cukrowy obowiązuje zaledwie w 7 krajach. Proponowana w Polsce stawka podatku za 1 litr jest porównywalna do tych krajów, natomiast siła nabywczą polskiego konsumenta vs obywateli tych krajów jest drastycznie niższa:

	Stawka podatku	Średnie wynagrodzenie
Polska	0,16€/l lub 0,21€/l	982 €
Belgia	0,119€/l	3873 €
Francja	0,075€/l	3137 €
Wielka Brytania	0,22€/l >5g cukru/100ml 0,29€/l >8g cukru/100ml	4135 €
Finlandia	0,22€/l	3516 €
Irlandia	0,2€/l >5g cukru/100ml 0,3€/l >8g cukru/100ml	2889 €

3.2.

Wprowadzenie proponowanych regulacji zmniejszy konkurencyjność polskich przedsiębiorców i doprowadzi do powstania szarej strefy, poprzez sprowadzanie produktów z krajów sąsiednich (Czechy, Niemcy, Słowacja, Litwa, Łotwa), gdzie żadne z rozwiązań fiskalnych obciążających żywność i napoje nie zostały wprowadzone. Obecnie to konsumenci z tych krajów nabywają w Polsce wiele produktów, a zatem utrata ich zainteresowania również zuboży nasze przedsiębiorstwa w strefach przygranicznych, a wtórnie – budżet Państwa. Sytuacja, w której konsumenci zaczęli dokonywać zakupów poza granicami swojego kraju bez wpływu na konsumpcję produktów „dodatkowo opodatkowanych”, a kosztem krajowej gospodarki miała miejsce w Danii (w 2013 i 2014 roku). W konsekwencji rząd duński wycofał się z podatku od cukru i tłuszczu.

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

4. Wejście w życie ustawy pokrywa się z terminem ustawy o nowej matrycy VAT.

W dniu 1 kwietnia wchodzi w życie ustawa o nowej matrycy VAT i zbieg tych dwóch ustaw tworzy dodatkową kumulację pracochłonności służb informatycznych, finansowo-księgowych, prawnych (aneksy do umów, aktualizacje cenników, przygotowanie programów komputerowych).

5. Zbyt krótkie *vacatio legis*.

Tak istotny z punktu widzenia przedsiębiorców i samego ustawodawcy projekt powinien być opracowywany i wprowadzany z dużym wyprzedzeniem.

Producenci nie będą w stanie dostosować się do tak daleko idących zmian w tak krótkim czasie. Proponowane regulacje wymagają inwestycji w sferach technologicznych, administracyjnych i strategicznych przedsiębiorstwa. Należy wziąć również pod uwagę, że wielu producentów ma podpisane długoterminowe umowy z odbiorcami. Negocjacje producentów żywności z sieciami są zakończone, a przedmiotowa zmiana burzy założenia dokonanych uzgodnień, bowiem zwiększą się koszty wytworzenia, podczas gdy dystrybutorzy i detaliści będą płacić wcześniej ustalone ceny, co zminimalizuje uzyskaną marżę lub wręcz przesądzi o nierentowności danych jednostek produktowych. Biorąc pod uwagę spowodowany także innymi regulacjami i czynnikami wzrost kosztów (ceny energii, surowców, opakowań, koszt pracy, planowana kaucja na butelki), **wywoła kryzys polskiej branży napojowej i spowoduje upadłość wielu firm, szczególnie małych i średnich.**

W tym miejscu warto dodać, że problem otyłości w Wielkiej Brytanii jest dużo większy niż w Polsce, co nie stanowiło przeszkody dla brytyjskiego ustawodawcy, by wprowadzić w 2016 r. **aż 2 letnie *vacatio legis***, umożliwiające odpowiednie przygotowanie się i dostosowanie producentów do nowej regulacji.

Mając na uwadze odpowiedzialność za zdrowie, a także przyszłość środowiska naturalnego powinniśmy patrzeć kompleksowo i prowadzić działania proste i zrozumiałe dla społeczeństwa:

- promować aktywny tryb życia,
- promować zdrowe i zrównoważone odżywianie,
- dbać o planetę przez zmniejszanie marnotrawienia produktów.

Ważne jest zachęcanie społeczeństwa i prowadzenie akcji edukacyjnej, a nie wprowadzanie obostrzeń i kar. Należy nadmienić, że obciążenia fiskalne nie są obecnie uznawane za skuteczne metody zapobiegania otyłości i promowania zdrowego stylu życia, co zostało potwierdzone również przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), która jeszcze do niedawna była orędownikiem tego typu rozwiązań.

6. Projekt budzi istotne wątpliwości co do zgodności z przepisami prawa Unii Europejskiej, w tym przede wszystkim z przepisami:

- Dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego (dalej: „Dyrektywa akcyzowa”);

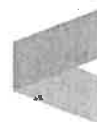
member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/45/WE z dnia 5 września 2007 r. ustanawiającej zasady dotyczące nominalnych ilości produktów w opakowaniach jednostkowych (dalej: „Dyrektywa opakowaniowa”);
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/1535 z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (dalej: „Dyrektywa TRIS”).

6.1 Naruszenie Dyrektywy akcyzowej

Projektowany art. 92a ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przewiduje wprowadzenie opłaty od napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej produktu nieprzekraczającej 300 ml. Jako że przepis ten dotyczy wyrobów akcyzowych (napojów alkoholowych), wchodzi w zakres zastosowania Dyrektywy akcyzowej. Zgodnie z jej motywem 2: „W celu zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego warunki poboru podatku akcyzowego od wyrobów objętych dyrektywą 92/12/EWG, zwanych dalej <<wyrobami akcyzowymi>>, muszą pozostać zharmonizowane”. Oznacza to, że państwa członkowskie, wprowadzając podatek nakładany bezpośrednio lub pośrednio na konsumpcję wyrobów akcyzowych, nie mają pełnej swobody w ich ustalaniu – muszą one dostosować przepisy krajowe do regulacji harmonizującej, co wielokrotnie potwierdził Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w swoim orzecznictwie. Tymczasem Projekt ustawy wprowadza nieznaną Dyrektywie akcyzowej kryterium pojemności opakowania napoju alkoholowego, a także szereg odstępstw od reguł ustalania tego typu danin określonych w tej Dyrektywie (np. w zakresie podstawy i stawki opodatkowania), co należy uznać za naruszenie przepisów tej Dyrektywy, zwłaszcza wzięwszy pod uwagę, że pomimo posłużenia się w Projekcie pojęciem „opłaty”, stanowi ona w istocie daninę o wszystkich cechach podatku, i to podatku o cechach akcyzy.

6.2 Naruszenie Dyrektywy opakowaniowej

W naszej ocenie Projekt, poprzez wprowadzanie ograniczeń w sprzedaży napojów alkoholowych ze względu na pojemność opakowań w jakich są one sprzedawane, stanowi także naruszenie art. 2 ust. 1 Dyrektywy opakowaniowej, zgodnie z którym państwa członkowskie nie mogą „odmawiać, zabraniać ani ograniczać wprowadzania do obrotu produktów w opakowaniach jednostkowych z powodów związanych z ilością nominalną produktu w opakowaniu”. Opłata, o której mowa w projektowanym art. 92a ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz skorelowany z nią obowiązek informacyjny, o którym mowa w projektowanym art. 92a ust. 4 pkt 1) tej ustawy bez wątplenia stanowią ograniczenie we wprowadzaniu napojów alkoholowych do obrotu, o którym mowa w powołanym przepisie Dyrektywy opakowaniowej. Zaznaczyć należy, że ani w uzasadnieniu Projektu, ani w toku konsultacji publicznych projektodawcy nie odnieśli się do problemu opisywanej niezgodności, wielokrotnie sygnalizowanej w dotychczasowych pracach legislacyjnych przez różnych ich uczestników.

6.3 Konieczność uwzględnienia wymogów wynikających z Dyrektywy TRIS

Projekt zawiera ponadto przepisy techniczne, które zgodnie z art. 5 Dyrektywy TRIS podlegają niezwłocznej notyfikacji Komisji Europejskiej. Przepisy Projektu odnoszące się do opłaty od napojów zawierających cukry, substancje słodzące lub aktywne, obliczania jej wysokości, a także obowiązku

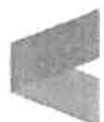
member of **BUSINESS EUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

informacyjnego z nią związanego (projektowane art. 12a ust. 1 w zw. z art. 12f oraz art. 12h Ustawy o zdrowiu publicznym) oraz przepisy odwołujące się do określonych prawnie substancji, nazw, terminologii w zakresie definicji substancji i produktów podlegających opłacie oraz wyłączeń z niej (projektowane art. 12a ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 12b ust. 1 i 2 Ustawy o zdrowiu publicznym) stanowią:

Specyfikacje techniczne, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. c Dyrektywy TRIS;

Inne wymagania, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. d Dyrektywy TRIS;

Przepisy techniczne, powiązane ze środkami fiskalnymi lub finansowymi mającymi wpływ na konsumpcję produktów, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. f pkt III Dyrektywy TRIS.

W związku z tym powinny one podlegać niezwłocznej notyfikacji Komisji Europejskiej na podstawie art. 5 Dyrektywy TRIS, a nie jedynie, jak wskazuje projektodawca, w oparciu o art. 7 ust. 4 Dyrektywy TRIS, która wyłącza okres zawieszenia prac nad zgłoszonymi przepisami (tzw. standstill). Wskazanie zbyt wąskiej podstawy notyfikacji, która nie obejmuje trzymiesięcznego okresu standstill (tak jak zrobił to projektodawca w uzasadnieniu Projektu), może prowadzić do wadliwego przeprowadzenia procesu notyfikacyjnego, a w konsekwencji do uzasadnionej odmowy stosowania przyjętych przepisów przez sądy.

7. Błędna kwalifikacja daniny

Opłata jest formą daniny publicznej, podobnie jak podatek, składka czy wpłata z zysku przedsiębiorstw państwowych czy jednoosobowych spółek skarbu państwa, jako jednego z rodzajów dochodów publicznych (art. 5 ust. 2 ustawy o finansach publicznych). Na uwagę zasługuje jednak rozróżnienie pomiędzy podatkiem a opłatą, wskutek czego te świadczenia obowiązkowe mają inny status.

Podatkiem jest zaś publicznoprawne, **nieodpłatne**, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej (art. 6 *ustawy Ordynacja podatkowa*). Nieodpłatny charakter podatków oznacza brak świadczeń ze strony związku publicznoprawnego (państwa, samorządu) na rzecz podatnika.

Tymczasem opłata w sektorze publicznym stanowi należność za **zindywidualizowane i bezpośrednie świadczenie lub konkretną usługę** ze strony organów władz centralnych lub samorządowych. Z przepisów projektu nie wynika jednak, aby podmiot zobligowany do wniesienia opłaty (producent, importer czy podmiot dokonujący wewnątrzwspólnotowego nabycia) miał prawo do jakiegokolwiek świadczenia wzajemnego ze strony jednostki sektora finansów publicznych (którą w tym przypadku jest Narodowy Fundusz Zdrowia). Istnieje więc poważna wątpliwość, czy daninę nałożoną na produkcję, import lub wewnątrzwspólnotowe nabycie napoju gotowego do spożycia można nazwać „opłatą”. Zgodnie bowiem z charakterem tej daniny, powinna się ona nazywać podatkiem z pełną tego nazewnictwa konsekwencją. Niezależnie jednak od w/w wątpliwości, przygotowywanie rozwiązań legislacyjnych dotyczących zarówno podatków, jak i opłat, nie leży w kompetencji ministra właściwego ds. zdrowia. Zgodnie bowiem z art. 8 ust. 2 ustawy o działach administracji rządowej, obszar podatków pośrednich, bezpośrednich oraz **opłat** zarezerwowany jest do kompetencji ministra właściwego ds. finansów publicznych. To zaś oznacza konieczność zaprzestania prac legislacyjnych nad projektem ustawy przez Ministerstwo Zdrowia i ewentualne przeniesienie tych prac do Ministerstwa Finansów.

member of **EUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

9. konstrukcji opłaty od napojów alkoholowych (art. 2 Projektu ustawy), która ze względu na przesłanki jej naliczania (sprzedaż podmiotowi posiadającemu zezwolenie na obrót detaliczny) rodzi istotne wątpliwości interpretacyjne, a także ryzyko nieszczelności kreowanego w ten sposób systemu opłat i wygenerowania tzw. „szarej strefy” w obrocie napojami alkoholowymi;

- **adresatem ewentualnych obciążeń powinni być producenci,** jako podmioty posiadające decydujący wpływ na wielkość i profil produkcji oraz dostępność w obrocie napojów alkoholowych danego asortymentu. Jeżeli problem wskazywany w uzasadnieniu Projektu ma być adresowany przez środki o charakterze fiskalnym, to powinny one wykazywać cechy opłaty, nie zaś podatku – w celu ograniczenia ryzyka ich uznania za równoważne akcyzie;

- Dodatkowo ze względu na konstrukcję przewidującą, że opłata ta ma być naliczana od sprzedaży tych napojów przedsiębiorcy posiadającemu zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, podczas kiedy w praktyce może dojść do sytuacji, gdy producent napoju alkoholowego lub podmiot posiadający zezwolenie hurtowe sprzedaje towar przedsiębiorcy posiadającemu dwa rodzaje zezwoleń – zezwolenie na prowadzenie obrotu hurtowego oraz zezwolenie na prowadzenie sprzedaży detalicznej alkoholu. W takiej sytuacji, w świetle obecnego brzmienia projektowanych przepisów, możliwe są dwie interpretacje – obie trudne do zaakceptowania z punktu widzenia celu nałożenia opłaty i szczelności systemu, tj. albo opłaty nie ponosi żaden z uczestników łańcucha dystrybucji, albo opłatę od sprzedaży tego samego towaru ponosi kilku uczestników łańcucha dystrybucji;

II Uwagi Techniczne

- 1) brak mechanizmu zwrotu opłaty w przypadku eksportu lub wspólnotowe dostawy towarów,
- 2) wzajemnie wykluczające się przepisy w art. 12e ust. 2 i 4, co spowodować może podwójne obciążenie opłatą,
- 3) brak jakichkolwiek mechanizmów pozwalających nabywcy zweryfikować, czy opłata od napojów słodzonych lub aktywnych zostanie naliczona i odprowadzona przez sprzedawcę będącego producentem lub importerem, np. poprzez obowiązek umieszczenia odpowiedniej informacji na fakturze VAT, co pozwoliłoby w szczególności na umożliwienie podmiotowi dokonującemu następnie eksportu staranie się o zwrot opłaty wkałkulowanej w cenę towaru,
- 4) brak możliwości ustalenia statusu kontrahenta przez sprzedawcę, gdyż ani nazwa handlowa firmy, ani nawet jej przedmiot działalności określony w KRS lub ewidencji działalności gospodarczej nie przesądzają, czy sprzedaż detaliczna jest prowadzona (firmy często „na wszelki wypadek” deklarują możliwość prowadzenia takiej sprzedaży w przedmiocie działalności), każda firma prowadząca handel detaliczny może również zgodnie z prawem dokonać sprzedaży do hurtu lub eksportu za granicę,
- 5) brak profesjonalnych zasobów u hurtowników do codziennej analizy etykiet napojów; hurtownicy mogą posiadać na stanie magazynowym towary pod tą samą nazwą i tym samym indeksem

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

magazynowym różniące się w poszczególnych partiach produkcyjnych zawartością cukru, w tym ze względu na działania reformulacyjne, w związku z czym każdorazowo, praktycznie do każdej palety hurtownicy musieliby ustalać dane recepturowe, od których zależy wysokość opłaty.

- 6) brak regulacji co do zwrotu opłaty, w sytuacji gdy niesprzedany towar został producentowi zwrócony. Powszechną praktyką sieci handlowych jest dokonywanie zwrotów towarów, które nie zostały sprzedane konsumentom w okresie ich minimalnej trwałości lub nawet takich, którym do upływu terminu minimalnej trwałości pozostał stosunkowo krótki czas.
- 7) wyodrębnienie na fakturze informacji co do uiszczenia opłaty, z czym wiąże się kwestia wdrożenia/zaktualizowania programów informatycznych (w bardzo krótkim czasie).
- 8) krótkie vacatio legis i krótki okres przejściowy uniemożliwiający właściwe przygotowanie się nie tylko przedsiębiorcom, ale i organom administracji skarbowej,
- 9) w projekcie w art. 12a poprzez sformułowanie zapisu „wprowadzanie na rynek krajowy napojów” producent nie będzie posiadać informacji, czy nabywca wprowadzi e ostatecznie na rynek krajowy, czy też wywiezie poza granice Polski, dlatego powinien istnieć mechanizm weryfikacji statusu odbiorcy pod kątem czy ten trudni się sprzedażą detaliczną czy eksportem,
- 10) pozostawienie art. 12d w niezmienionej redakcji spowoduje zwolnienie z opłaty produktów sprowadzanych z zagranicy przez sieci handlowe, które nie są następnie sprzedawane do punktów sprzedaży detalicznej, co z kolei w myśl tego przepisu stanowi warunek obciążenia opłatą. Tym samym ustawa wprowadza preferencję dla zagranicznej produkcji i dużych międzynarodowych sieci handlowych z olbrzymią szkodą dla polskiego przetwórstwa i handlu.

III. W przypadku dalszej woli prowadzenia prac nad projektem zgłaszamy propozycje poprawek, które pozwolą na zmniejszenie destrukcyjnych dla polskiego przemysłu skutków

Propozycje poprawek

Poprawka 1. Vacatio Legis

Obecna treść przepisu

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2020 r., z wyjątkiem art. 8, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Proponowana zmiana

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r

Uzasadnienie

Ustawa nie przewiduje racjonalnego okresu vacatio legis pozwalającego wszystkim ogniwom łańcucha handlu napojami przygotować się do obliczania i odprowadzania opłaty – projekt nadal przewiduje wejście w życie ustawy z dniem 1 kwietnia 2020 r. Projekt ustawy wprowadza nowy rodzaj opłaty, która

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

wpłynie na cały cykl życia produktu i znacząco zmieni rynek napojów w Polsce. Wprowadzenie tego typu ustawy w kilka tygodni po jej ewentualnym uchwaleniu spowoduje znaczne obciążenie dla przedsiębiorców, które może być nieprzewidziane w skutkach. Może dojść do nagłych redukcji zatrudnienia, zamykania zakładów, czy spadku popytu na owoce i warzywa. Przedsiębiorstwa nie będą miały czasu na zmianę linii produkcyjnych: składów produktów i etykiet tak aby dostosować jej pod wymagania projektu ustawy.

Poprawka 2. Ustawa nadal, wbrew postulatom polskiego przemysłu przetwórczego i rolnictwa, nie wprowadziła całkowitego zwolnienia spod opłaty napojów, w których zawartość soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi co najmniej 20%.

Art. 7 projektowanej ustawy zmienia ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365), w której dodaje *rozdział 3a*

ar 12b ust. 2 pkt 5 ww. rozdziału 3a,

Proponowane zapisy mają charakter pozorny, bo nadające się do spożycia napoje zawierające co najmniej 20 % soku mają łączną zawartość cukru (uwzględniającą naturalny cukier zawarty w soku owocowym) wyższą niż 5 g.

Propozycja zmiany (art. 7)

Art. 12a ust.2 pkt. 5 ustawy o zdrowiu publicznym

Obecna treść przepisu:

2. Opłacie nie podlega wprowadzenie na rynek krajowy napojów:

5) w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego oraz zawartość cukrów jest mniejsza lub równa 5 g w przeliczeniu na 100 ml napoju;

Proponowana zmiana:

2. Opłacie nie podlega wprowadzenie na rynek krajowy napojów:

5) w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego

Uzasadnienie:

Według szacunków organizacji producentów dojdzie do spadku sprzedaży takich napojów i w konsekwencji zmniejszonego zapotrzebowania krajowego przetwórstwa na owoce i warzywa, w szczególności jabłka, owoce miękkie (wiśnia, aronia, czarna porzeczka), szacowanego na kilkadziesiąt tysięcy ton. Taka ilość nie zostanie zagospodarowana przez producentów rolnych w inny sposób, z uwagi na istniejące bariery w eksporcie do Rosji i krajów azjatyckich. W związku z powyższym dojdzie do

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

zagrożenia dla bytu mniejszych rodzinnych gospodarstw rolnych oraz zmniejszenia produkcji krajowego przetwórstwa, redukcji etatów pracowniczych w przemyśle spożywczym i branżach powiązanych (logistyka, transport, usługi serwisowe). Z uwagi na wielkość prognozowanego spadku popytu na krajowe warzywa i owoce sytuacja jest porównywalna do planowanej w 2019 r. podwyżki podatku VAT na napoje owocowe i warzywne zawierające co najmniej 20% soku, od której Rząd ostatecznie odstąpił.

Poprawka 3. Ustawa nie uwzględnienia postulowanego przez organizacje przedsiębiorców uproszczenia systemu opłaty poprzez jej pobieranie przy pierwszej sprzedaży dokonywanej przez producenta zarówno alkoholi jak i napojów (ewentualnie zamawiającego produkcję, importera lub podmiot dokonujący wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów), co rozwiązałoby wszelkie problemy związane z lukami i niespójnościami w systemie opłaty wskazanymi poniżej.

Propozycja zmiany (art. 7)

- Art. 12a ust. 2

Obecna treść przepisu:

Art. 12a ust. 2

Przez wprowadzenie na rynek krajowy napojów, o których mowa w ust. 1, rozumie się sprzedaż napojów przez podmioty obowiązane do zapłaty opłaty, o których mowa w art. 12d ust. 1, do pierwszego punktu, w którym jest prowadzona sprzedaż detaliczna oraz sprzedaż detaliczna napojów przez producenta albo sprzedaż w przypadku, o którym mowa w art. 12e ust. 3.

Proponowana zmiana

Art. 12a ust. 2

Przez wprowadzenie na rynek krajowy napojów, o których mowa w ust. 1, rozumie się sprzedaż napojów przez podmioty obowiązane do zapłaty opłaty, o których mowa w art. 12d ust. 1, **do punktu sprzedaży detalicznej, punktu sprzedaży hurtowej, albo sprzedaż detaliczna konsumentom dokonywana przez te podmioty.**

- art. 12d ust.1

Obecna treść przepisu

Art. 12d. 1. Obowiązek zapłaty opłaty ciąży na osobie fizycznej, osobie prawnej oraz jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej będącej:

- 1) podmiotem sprzedającym napoje do punktów sprzedaży detalicznej albo prowadzącym sprzedaż detaliczną napojów w przypadku producenta;**

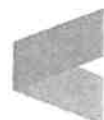
member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy KRS

2) zamawiającym, w przypadku gdy skład napoju objętego opłatą stanowi element umowy zawartej przez producenta a dotyczącej produkcji tego napoju dla zamawiającego.

2. W przypadku powstania obowiązku zapłaty opłaty na podstawie ust. 1 pkt 2 obowiązek ten spoczywa wyłącznie na zamawiającym, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

Proponowana treść przepisu

Art. 12d. 1. Obowiązek zapłaty opłaty ciąży na osobie fizycznej, osobie prawnej oraz jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej będącej:

1) producentem, podmiotem nabywającym napoje w ramach wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów lub importerem napojów, albo

2) zamawiającym, w przypadku gdy skład napoju objętego opłatą stanowi element umowy zawartej przez producenta, a dotyczącej produkcji tego napoju dla zamawiającego.

2. W przypadku w przypadku produkcji na zamówienie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, obowiązek zapłaty opłaty spoczywa wyłącznie na zamawiającym, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

Uzasadnienie:

Celem uproszczenia systemu poboru opłaty i uniknięcia istniejących w obecnej regulacji luk, opłata powinna obciążać producenta – nie tylko wówczas, gdy dokonuje on sprzedaży detalicznej napoju, ale też wówczas, gdy dokonuje sprzedaży napojów podmiotom prowadzącym sprzedaż hurtową (do hurtu) lub podmiotom prowadzącym sprzedaż detaliczną (do detalu), a w przypadku, gdy wprowadzenia na rynek polski dokonuje inny podmiot (importer, lub podmiot dokonujący zakupu w innym państwie Unii Europejskiej), również taki podmiot powinien podlegać opłacie w przypadku pierwszej sprzedaży. W przypadku tzw. produkcji na zlecenie (tzn. gdy zamawiający zleca producentowi produkcję napojów na podstawie przekazanej temu producentowi receptury) opłata powinna obciążać w miejsce producenta zamawiającego.

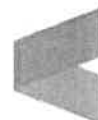
Poprawka 4

Proponowana zmiana (art. 2 pkt.2) zmieniającego ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277)

Obecna treść przepisu

2) art. 9² otrzymuje brzmienie:

11. Opłata za zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach

jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml wynosi dodatkowo 25 zł za każdy litr 100% alkoholu w tych opakowaniach. Opłatę tę wnosi się również w przypadku dokonywania czynności, o których mowa w ust. 8–10, w stosunku do napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

12. Kwotę należnej opłaty w części, o której mowa w ust. 11, pomniejsza się o kwotę opłaty w części naliczonej od zwróconych przez przedsiębiorcę napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

13. Obowiązek zapłaty opłaty powstaje w momencie zaopatrzenia w napoje, o których mowa w ust.

Proponowana treść przepisu:

11. Opłata za zezwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 lub 2, dla przedsiębiorcy uprawnionego do wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml wynosi dodatkowo 25 zł za każdy litr 100% alkoholu w tych opakowaniach. Opłatę tę wnosi się również w przypadku dokonywania czynności, o których mowa w ust. 8–10, w stosunku do napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

12. Obowiązek zapłaty opłaty powstaje w momencie zaopatrzenia sprzedaży w napoi, o których mowa w ust. 11.

Uzasadnienie:

obecna treść przepisów (sprzedaż podmiotowi posiadającemu zezwolenie na obrót detaliczny) rodzi istotne wątpliwości interpretacyjne, a także ryzyko nieszczelności kreowanego w ten sposób systemu opłat i wygenerowania tzw. „szarej strefy” w obrocie napojami alkoholowymi;

Poprawka 5

(art. 7) wprowadzający art. 12f. ust.5.

Obecna treść przepisu:

5. Do obliczenia opłaty zawartość cukrów w 100 ml napoju jest zaokrąglana w górę do pełnego grama.

Proponowana treść przepisu:

5. Do obliczenia opłaty zawartość cukrów w 100 ml napoju jest zaokrąglana, poniżej 0,5 g w dół, od 0,5 g – w górę.

LEWIATAN

Uzasadnienie

Proponowany sposób obliczania stanowi zachętę do zmiany składu i formuły produktów przez producentów.

Konfederacja Lewiatan, KL/54/28/AG/2020

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

